

Dirbtinis intelektas =
= **taikomoji statistika**

Ar statistikoje ieškosime humanizmo?

Kas tu?

- *Nesu:* Psichologas / Filosofas / Dirbtinio intelekto specialistas
- *Esu:* Kompiuterinės grafikos programuotojas
- Gana skeptiškai žiūriu į DI

Kas DI YRA?

Ir kas DI nėra

- “Dirbtinis intelektas” yra rinkodara
  - “*Mes naudojame DI*” gali reikšti *bet ką*. Kartais gali *nieko nereikšti*.
- Būtų aiškiau, jei vadintųsi “taikomoji statistika”

DI nieko “nežino”

Tik tikimybes, po kokio žodžio turėtų būti kitas žodis

- Jei žmogus perskaitė visas pasaulio knygas, bet niekada neišėjo iš bibliotekos — kiek *iš tiesų* jis žino?
- Jei žinai visų meilės dainų žodžius, ar jau esi mylėjęs?

Ten visur tik tikimybės

- “Mano batai buvo du, vienas dingo...” → (95% “nerandu”, 5% “akiniai”)
- “Aš su vienu batuku niekur eiti...” → (95% “negaliu”, 5% “kapišonas”)

(tiesą sakant šiuo metu nei ChatGPT, nei Claude nemano, kad sakinyš baigiasi “nerandu”; apie tai žino tik Google Gemini)

“Haliucinacijos” nėra klaida

Tai yra sistemos esmė

- DI niekada *nežino*, ar sako tiesą
- Jis sako tai, kas *statistiškai skamba* kaip tiesa
- Jei klientas sako “ChatGPT mane suprato” — buvo sugeneruotas tekstas, kuris *atrodo kaip supratimas*

Kur humanizmas?

Mes linke sužmoginti

- Mes matome paveikslus debesyse. Kalbamės su augintiniais. Duodame vardus automobiliams.
- Taip pat ir DI — *labai didelių* matricių daugyboje — dažnai matome “supratimą” ar “intelektą”

i still can't believe this is your virtual girlfriend

$$\begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ a_4 & a_5 & a_6 \\ a_7 & a_8 & a_9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} b_1 & b_2 & b_3 \\ b_4 & b_5 & b_6 \\ b_7 & b_8 & b_9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} c_1 & c_2 & c_3 \\ c_4 & c_5 & c_6 \\ c_7 & c_8 & c_9 \end{bmatrix}$$

Mes linke sužmoginti

“Clanker” terminas

- “Clanker” - menkinantis terminas robotui, DI, bot’ui, automatizuotai sistemai
- Labai daug paralelių su tuo, kaip būdavo naudojamas “nigger”
- Rasistiniai, ksenofobiški ir t.t. terminai paprastai skirti *žmonių* grupei!

Mastas kaip fenomenas

Neuroniniai tinklai

1995:

- Akademinė niša
- Nedaug perspektyvų
- “Pasižaidimas”

2026:

- Dabartiniai DI įrankiai
- *Tas pats* principas!
- Tik *milijardus* kartų visko daugiau

“Emergence”

Kiekybė *kažkaip* virsta kokybe

Mastelis

- Žmogaus ir, tarkim, pelės smegenys *iš principo* yra labai panašios
  - Neuronai. Sinapsės. Chemija. Elektriniai impulsai.
- Bet žmogaus smegenyse yra *kažkas*, iš ko atsiranda kalba, savirefleksija, sudėtinga civilizacija, ...
- Galbūt ir su DI taip *gali* nutikti?

Du epizodai

Iš programuotojo kasdienybės

Epizodas A

Naudojau DI, ir visą laiką buvau piktas

- Perdaryti 15 metų senumo vartotojo sąsają dabartiniams kompiuteriams
- Užtrukau tris dienas
- Tris dienas **DI mane pastoviai nervavo**, nes nu *briedas*
- Be DI? Irgi per tris dienas būčiau padaręs. Ir daugiau išmokęs.

Epizodas B

DI per 5 minutes padarė 5 dienų darbą

- Perrašyti projektą iš vienos programavimo kalbos į kitą
- “Rimtai?! 5 minutės, ir viskas? Ir *viskas veikia*?!”
- Baisu: “o tai... ką *man* tada daryti?”
- Ar mes esame *arklių išjodinėtojai* tuo metu, kai išrandami *automobiliai*?

Nepatogūs klausimai

Duomenys / Valdymas / Pinigai / Galia

Kieno balsais kalba DI?

Į modelį patenka:

- Knygos, forumai, blogpost'ai
- Akademiniai straipsniai
- Socialiniai tinklai
- Nuotraukos, filmukai, garso įrašai
- Tai, ką žmonės rašo DI

Į modelį nepatenka:

- Žmonės, kurie nerašo internete
- Gyvos kultūros
- Intymūs pokalbiai
- *Tyla*

Dažnai *be autorių sutikimo ar žinojimo*

Galia

Ar 5-10 kompanijų turėtų viską valdyti?

- Didžiausius DI modelius gali kurti tik keletas kompanijų, visos jos JAV arba Kinijoje
- Siekis: už mėnesinį mokestį galėtume *nuomotis “gebėjimą mąstyti”*
- *“Pusę visų darbų sunaikinsime, tam naudodami vogtus duomenis. Argi ne šaunu?!”*

Kaina

Visi degina pinigus žvėrišku greičiu

- OpenAI (ChatGPT, Codex): apie *minus* \$20 mlrd.
- Anthropic (Claude): apie *minus* \$12 mlrd.
- Kitiems (Microsoft, Google, Meta, Amazon) sunku pasakyti, nes tai ne vien tik AI kompanijos
  - Panašu kad kiekviena iš jų kol kas išleido tarp \$50-\$100 mlrd.
- Kaštai vartotojams smarkiai subsidijuojami
- Kas bus, kai subsidijos baigsis?

Informacija

Mes visi *jau* skęstame

- Informacinis srautas jau yra milžiniškas
- DI įgalina dar daugiau šlamšto, nesąmonių, dezinformacijos, klastočių
- Ar kas nors tam pasiruošę?

Pabaigai

Ne savo žodžiai

“Preserving Human Voices and Faces”

Popiežius Leonas XIV, 2026 sausis

- “Do not renounce your ability to think”
  - “Neatsisakykite savo gebėjimo galvoti”
- Šiek tiek ironiška :)

